

Právě čtete

číslo 6.

VĚTRNÍK

Ročník XXIX.

Středa 13. října 1999

Program na dnešek

9:00	KPR	spořitelna
9:30	rozborový seminář	malý sál
11:00	přípravný výbor	
13:00	příjezd DS Polná	
13:00	příjezd DS Libice n. Cid.	
13:00	Kurz režisérů SČDO	sokolovna
13:30	loučení s DS Karolinka	malý sál
14:45	Větrovanka	před divadlem
14:30	vítání DS Libice n. Cid.	na MěÚ
15:00	vítání DS Libice n. Cid.	před divadlem
15:00	KPR	spořitelna
16:00	DS Radnice Kočíčí hra	velký sál
19:30	DS Radnice Kočíčí hra	velký sál
21:30	zasedání poroty	kuřárna
21:30	zahájení KPR	půdčeka
22:30	společenský večer	hasičovna

Recenze

Představení na univerzální způsob.

Karolinka nám předložila představení hry Aloise Jiráska Lucerna. Příběh, situace a větší díl postav Lucerny zůstaly zachovány. Jirásek nikoli. To, co zní z jeviště, je Jirásek v prepisu. Jeho výsledek má zjevně několik důvodů. Především podstatně zkracuje rozsah textu. Představení není sice zvlášť krátké, ale nepochybně tu zásahy byly tím spíše. Úpravy zasáhly dále přirozeně a správně několik mimořádně archaických nebo volbou slovníku těžko srozumitelných formulací. Potud by úpravu bylo možno přijmout. Prepis šel, bohužel, dál. Rozmontoval delší souvětí na samostatné krátké věty. Obrátil slovosledy vět na bezpříznakově neutrální seřazení slov. Proměnil zajímavý slovník na prajednoduchý výběr z denní komunikace. A navzdory celkovému zkrácení se toto vše stalo i za cenu přidání některých slov, zvláště sloves. V inscenaci se není třeba obá-

vat literatury, vládne tam zcela plochý jazyk, který neaspiruje na nic víc nežli na obecnou informaci. Na-

příklad: Mlynář replikuje mušketýru a) u Jiráska: „Mandát mně? Od vrchního? Tady ve mlýně jeho mandáty neplatí, tady není u sedláka nebo chalupníka, a nestraší tu robota. Tu jsem pánem já sám.“ b) v inscenaci: „Mandát od vrchního? Tady ve mlýně jeho mandáty neplatí. Tady jsem pánem já sám.“ Stačí si nahlas zopakovat vedle sebe otázky „Mandát mně? Od vrchního?“ a „Mandát od vrchního?“, aby bylo jasné, o jaké dramatické možnosti úprava herce připravuje. Stačí porovnat originální „tu jsem pánem já sám“ a nepochopitelný prepis na „tady jsem pánem já sám“, aby bylo zřejmé zrušení půvabné rytmické stavby autorovy věty. Tak vypadá celá úprava, v níž předloha ztrácí šťávu a vůni, ducha, styl a rytmus. Na čem má potom stavět herec bohatost svého výkonu, plastiku své postavy?

Některé příznaky představení budí dojem, že je celá koncepce, tedy i úprava předlohy, orientována na

dětského diváka. To vyvolává logickou otázku. Jsou děti tak hloupé, že by bez přepisu srozumitelné věty do ještě srozumitelnější nepochopily sdělení z jeviště? Nejsem o tom vůbec přesvědčen. A z druhé strany: Je-li to přepis pro dětského posluchače, proč se na přehlídce hraje jako večerní představení „pro dospělé“. Je ovšem jasné, že může jít o zjednodušení nikoliv pro hlediště, ale naopak pro jeviště. Simplifikace předlohy, tj. zjednodušení vět a zploštění slovníku, neklade hercům žádný odpor, žádnou překážku. Je to však výhoda pro postavu a představení? Právě zmáhání předlohy tam, kde se neshoduje s běžným civilem herce, je přece základem práce na postavě. Unifikace předlohy zbavuje herce podnětů a nabídek. A to se také na jevišti projevuje.

Dětské publikum patrně spon-tánně přijme „hru na rychtáře“ a ochotně supluje škrtnuté postavy voláním „vivat!“. Večerní divák není tak vstřícný, musel by na tu roli být připraven. Zato je zklamán ze ztráty rytmizovaných vět a poetického slovníku i umělého slovosledu v

Nemusíme si hned vybavovat mimořádně rozehrané kadence Václava Vydry, ale stačí slušné přečtení textu nahlas, abychom postřehli umně připravenou stavbu

vět i celé promluvy. Tohle dětský divák nepostrádá, protože neví, že o to byl připraven.

Kupodivu to nepostrádají ani herci, kteří si nevšimli, že jim nezbyvá nežli jinou cestou nahrazovat to, co se ztratilo z původní textové nabídky. Dělají to lépe či hůře, ale každý jinak, protože se ztratila společná (textová) základna jednotného stylu představení. V kostýmní výpravě, která ctila dobové zasazení předlohy, a v úpravě scénické, která se mu co nejvíc vzdalovala, usilovali herci o výrazné postavy. Syžet předlohy jim navzdory ztrátám v textu nabídl kupodivu ještě stále svým způsobem nosný základ. Bylo ovšem třeba určitých kompenzací také za ubrané postavy.

K jistému výsledku inscenace došlo. Zůstavila však otázka. Proč se hraje tato verze textu? Komu je tedy vlastně určena inscenace? A otázka neméně důležitá, kterou představení také nezodpověděla: O čem se vlastně hrálo? Jiří Hraše

monologu v o d n í k a Ivana, textové lahůdky pro herce i posluchače.

Karolinští doma a ve Vysokém

rozhovor s vedoucím souboru
Liborem Křenkem

Pane Křenku, jezdíte k nám se souborem už léta, překvapilo vás tu letos něco?

Letos jsme tu po šestnácté. Vysoké mě překvapí pokaždé. Nejmenším tím, co se tu za ten poslední rok od naší návštěvy změnilo a objeví, jako například nová dlažba, ale vždy znovu a znovu mě překvapí atmosféra. S mým přítelem jsme vždy říkali "...a jitra jsou zde smutná...", letos bych spíše řekl tiše, zdá se mi, že je to tu nějaké komornější.

Přijeli jste sem s Jiráskovou Lucernou. Pojali jste ji klasicky, nebo jste experimentovali?

V Lucerně se řeší problémy a situace, které se běžně vyskytují i dnes, což je možná jeden z důvodů, které vedou k experimentům, ale my ji pojali klasicky.

Pociťujete před představeními trému?

Já osobně vždycky a strašli-

vou. Projeví se u každého, u jednoho více, u druhého méně. Tu koncentraci si prožívá každý. Navíc je troufalé od nás Moraváků přijet na českou půdu s Lucernou. Na druhé straně budeme hrát pro nás v téměř domácím prostředí a zdá se, že diváci mají o hru zájem. Navíc jsme se pojistili rituály, které pevně dodržujeme, za každou cenu. A to už během cesty.

Jak se vám hraje vrchní?

Asi se mi to daří, ale hraji ho nerad. Hra je typologicky dobře obsazená a já mám pocit, že mě tato role strašně odhaluje.

Jaké máte doma podmínky k hraní?

Bohužel nemáme vlastní sál. Zkoušíme v mateřské škole a hrajeme v sousedních vesnicích. Ale chuť k hraní nám nechybí. Máme deset až patnáct stálých členů, se kterými se počítá, ale podle potřeby přibíráme pro tu kterou hru další.

Vrátím se ještě k vaší první odpovědi. Je dobře, že je to tu o letošní přehlídce klidnější?

Možná se mi to jenom zdá, těžko říct. Vždyť já tady zestárnul. Šťastně.

Děkuji za rozhovor.

al

Naše hynaiska

Diváci, kteří chodí na letošní přehlídková představení včas, mají až do druhého zvonění možnost obdivovat malovanou plátěnou oponu, která se spouští pouze při významných příležitostech, jakými jsou například výročí spolku či jubilejní přehlídky. Informace o jejím původu a historii jsem získala od bývalé ředitelky vysockého muzea paní Jiřiny Ďoubalíkové a historika Dr. Václava Lukáše.

Oponu namaloval malíř pokojů pan Falka, člověk s velkým uměleckým nadáním, který však z finančních důvodů nemohl studovat. Žil v Semilech a byl strýcem režiséra Karla Palouše.

Falkova opona byla umístěna nejdříve v hostinci U Českého lva na vysockém náměstí, kde se v té době hrávalo divadlo. (Dnes je tam restaurace Na Růžku.) V roce 1888

byla postavena škola s radnicí, kde v druhém poschodí vyhradili sál pro divadlo a plesy a oponu instalovali tam. Když se v roce 1925 vybudovalo divadlo Krakonoš, opona byla rozšířena pro větší prostor. Postranní pásy - závěsy namaloval člen divadelního souboru Jaroslav Janda. Dr. Václav Lukáš vzpomíná, že v nějakém obrázkovém časopisu viděl reprodukci opony snad v Krakově, která se patrně stala vzorem pro vysockou Falkovu oponu s múzami a antickou architekturou. Ústředním motivem je Havlas Pavlata z městského znaku.

Falka namaloval i portrét Karla Hásky v ochotnickém vysockém kroji v čamaře, bleděmodré vázance a s "poděbradkou" na hlavě. Portrét byl z vysockého muzea před několika lety zapůjčen na výstavu do Hradce Králové, a přes různé urgency nebyl nikdy vrácen.

al

Klub režisérů Svazu českých divadelních ochotníků (SČDO)

rozhovor s vedoucím rady klubu a místopředsedou SČDO Dušanem Zakopalem

Pane Zakopale, čím se zabývá klub režisérů?

Má na starosti vzdělávání a výchovu v rámci SČDO, organizuje semináře pro zájemce, kteří mají chuť a čas. Semináře jsou i dílnami, z čehož vyplývá, že je to pracovní záležitost.

Pokolikáté se seminář koná ve Vysokém?

Poosmé a po tématech jako divadlo pro děti, lidové divadlo či kramářské písně je letos věnovaný jevištní řeči. Vede ho profesorka Dana Musilová. Nejde však jenom o jevištní mluvu, seminaristé se budou zabývat i uvolněním a soustředěním před hereckým výkonem.

Pořádají se semináře i mimo Vysoké?

Konají se ještě v Hronově, letos to bylo podesáté. Tam jsou ovšem výrazně zaměřené na analýzu vybraných představení. Členové klubu předkládají určitému auditoriu svůj pohled na inscenaci z hlediska režiséra.

Připravuje klub i odborné dílny?

Jednou z nich bylo scénické svícení. A v této souvislosti bych se rád zmínil o Václavu Müllerovi, dlouholetém mistru osvětlovači v brněnském divadle, který je velmi precizní. Pokud by byl zájem pořádat takový praktický kurz, pan Müller je k dispozici.

Jde o cyklické vzdělávání?

Ne. Ale připravujeme korespondenční režisérský kurz - KO-REK -, který by měl mít takový charakter. Přihlášených je 34 lidí. Žádáme o grant a pokud to dobře dopadne, počátkem roku 2000 by měl být zahájen dvouletý běh. Půjde o jakési vzdělávání v režisérské technologii na "dištanc". Místem setkávání frekventantů by mohla být i vysoká přehlídka.

Má veřejnost šanci dozvědět se něco o činnosti klubu režisérů i jinak než ze stránek přehlídkových zpravodajů?

Téměř pokaždé připravujeme i veřejnou prezentaci naší práce. Pro letošní rok jsme uchystali modelovou ukázkou hodiny jevištní řeči spojenou s připomínkou 30. výročí KDP. Prozradím však jenom to, že se bude konat v pátek v místním muzeu, v prostorách, kde je instalovaná výstava k 30 letům přehlídky, a že začne ve 12:47. Upo-

zorňuji, že nebude dlouhá, odhaduji tak 25 minut.

Pane Zakopale, pokolikáté jste už ve Vysokém?

Když mám být upřímný, ani pořádně nevím, asi popatnácté. Přivedl mě sem JUDr. Zdeněk Kokta. Musím konstatovat, že přehlídka se velmi proměnila, pokud jde o kvalitu inscenací. Venkovské divadlo vůbec udělalo skok dopředu. Ve Vysokém má velkou zásluhu na atmosféře domácí soubor, který toho dělá hodně ve prospěch přehlídek. Všechny lidi to sem láká, rádi se vracejí, je to vlastně setkávání a popovídání si.

Děkuji za rozhovor. al

Všem vobskočákům

Aby vobskočáci bez újmy na zdraví přežili valnou hromadu, která se, jak jsme již informovali a tímto připomínáme, koná ve čtvrtek 14.10. od 16:00 hodin, uskupteční se na půdičce Krakonoše gurmánské hody pro členy. Zaplnit švédský stůl je povinností těchčtých. Od 13:00 se přijímají dobrůtky pečené, vařené, smažené, dušené i studené. Orgie propuknou ve 14:00. Opakujeme, že o duše bude postaráno od 16:00. al

Anketa

Soubor Jana Honsy z Karolinky se může těšit z 811 bodů od 90 návštěvníků včerejšího odpoledního představení a z 1192 bodů od 129 lidí, jež je zhlédli večer.

že se termín blíží.

Vy to víte taky!

Někteří nemáte

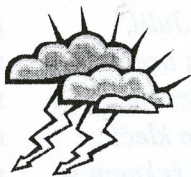
kompletní kostýmy.

Nezapomeňte na připomínky režiséra.

**Musí to být dokonalé,
milí**

vobskočáci.

Režie

Hospoda na půdě vzkazuje:

dnes jsme pro vás připravili

- oběd: gulášová polévka
koprová omáčka, vejce,
brambory
- večeře: špagety po italsku

*Já bych to přepsal,
kdybych byl básníkem,
nechal bych Haničku
dovádět s vodníkem.
Mlynář at' s kněžnou si
v lese zadovádí,
(zatím ho blbouna
pořád marně svádí).
Kláškovou mohl by
Braha svěst ve mlýně.
Vrchní, no ten by byl
mafiánská svině.
Udělat z toho seriál
hrál by se v celé zemi,
já bych se vybod na práci
a sbíral tantiémy.
Jedno mě ovšem zaráží.
I když se telka snaží,
že lidi chodě v divadlo
jak hrajou, to je blaží.
Že chtějí slyšet Julii,
jak nad Romeem brečí
a chtějí vidět Cyrana,
jak pod balkonem klečí.
Snad jednou všichni řeknem si
a sfouknem obrazovky
a přestanem mít za svůj cíl
jen pětitisícovky.
Sejdem se zase na návsi
(a slovo závist zmizí)
a můžem si třeba zaspívat.
Přestanem si bejt cizí.*

-jh-

Včera v ranních hodinách, to je něco po půlnoci, došlo v hasičárně k totálnímu zatmění světla, aby se vzápětí rozzářil dort s planoucimi svíčkami. Nejprve manžel, dcera a pak zástupci všech přítomných složek divadelníků a hasičů blahopřáli Blance Bártové k nekulatému jubileu. Byl to kouzelný okamžik, který měl potěšit oslavenkyni. K předlouhému hadu gratulantů se připojuje i redakce Větrníku. -hej-

Na okraj

Dědek Dědek včera večer porušil paragraf 7 bod I odstavce b vyhlášky o přehlídce a v pozdních nočních i časných ranních hodinách pobýval v hasičovně. Nejmenovaný člen přípravného výboru V.V. ho nejprve taktně upozornil na přečin, po neuposlechnutí striktně vykázal z budovy, leč marně. V.V. se tedy dožaduje příkladného potrestání. Zasedající PV se dosud nedohodl na výši tekutého trestu. Až po vyslechnutí polehčujících výpovědí vynese rozhodnutí. Včas vás budeme o všem informovat. -hej-

Zlom

Včera v poledních hodinách to prasklo. Přesně ve 12:00 se přelomila přehlídka vedví. Bylo to za účasti všech zúčastněných na fraj place před divadlem. Obě půlky byly přeneseny do kotelný.

Odposlechnuto

Při pondělním zasedání PV se Lenka Lázňovská ujala na chvíli slova. Její vyjádření o vysocké přehlídce nás nesmírně potěšilo. Stručně citujeme: "Vysocká přehlídka je přehlídkou s nejkrásnější atmosférou. Je nejvíce o tom, o čem je amatérské divadlo – o setkávání. Všichni, kteří ji připravují, by si zasloužili metál."

Tím metálem jsou pro nás pořadatele právě takováto pochvalná vyjádření. Děkujeme. -hej-

Další jubileum

Když jsme se předevčírem dotázali Pepíčka Škody, kolik je mu let, dostali jsme odpověď že šest. Ovšem včera to přestala být pravda. Ano, každý rok v tomto čase zestárne tento již zdaleka ne nejmladší člen Vobskočáku o jeden rok.

Blahopřejeme.

Další jubileum přehlídky

Včerejší odpolední představení Jiráskovy Lucerny bylo 460. představením v rámci vysocké přehlídky. Blahopřejeme.

Spolek **T**echniků

Divadla **K**rakonoš

Ztráty a nálezy:

Našel se deštník. Možná že nebude už vůbec potřeba, ale přece jenom je možné, že bude. Pak je k mání u STDK.

*Tato pokažená zásuvka m ů ž e
za nedosta- t e k
techni- k ů
ponděl- ního
souboru n a
večeři.
Čest tech- n i k y
museli za- chraňovat nej-
starší pardi.*

*Ani Pavel neporušil tradici.
Zřejmě je na tomto místě geo-
patogenní zóna vhodná pro
spáče.*

Secondhand *aneb* *Zprávy z druhé ruky*

Našla se paruka

Na pánské toaletě v přízemí divadla se včera našlo mužské tupé. K nálezu došlo, když večer po představení Lucerna prováděl pan Josef Hejral st. zběžnou prohlídku opuštěných prostor. Naši redakci k nálezu sdělil: "Nejdřív jsem se lekl. Báť jsem se, jestli na záchodě někdo někoho neskalpoval, ale pak jsem viděl, že je to paruka." Nebylo těžké zjistit, že nález nepochází z kostymérny vysockého souboru, což také starosta spolku pro jistotu učinil. Taky domněnka, že by mohlo jít o výbavu některého z ochotníků právě vystoupivšího souboru z Karolinky, se ukázala být lichá. Nejmenovaná členka tohoto divadla nám oznámila, že jejich představení se odehrává bez paruk, a na dotaz, jestli by se tedy nemohlo jednat o nález osobní, doslova odpověděla: "Naši mužský si paruky dávno nastřelujou."

Co s ní ? Bylo ostatně těžké soudit, jestli jde o paruku divadelní nebo soukromou. "Taková paruka může mít dneska pěknou cenu!" domnívali se někteří členové přehlídkového souboru. "Ono taky záleží na tom, jestli je tuzemská nebo z ciziny, "

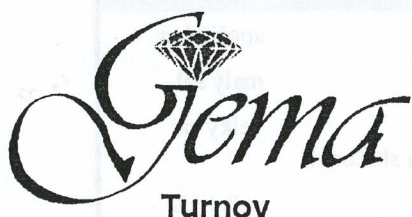
soudil náš redakční kolega Pepa Hejral. Byl vznesen návrh, aby byl na nástěnku ve vestibulu umístěn plakátek: Našla se paruka, majitel nechť si ji vyzvedne v pokladně. Avšak nesetkal se s většinovým pochopením. Neboť se dalo usuzovat, že vlastník černých kudrlin může projevovat takový stud za svou lysinu, že se o nález ani nepřihlásí. Bylo by proto ideální zjistit, komu tupé patří, a pak mu jej osobně ve vší diskrétnosti předat. Ale kde majitele hledat?

Jako spása v nouzi nejvyšší se u porady naskytli mládenci ze šatny. Když pochopili, jaký problém výbor řeší, vzpomněli si, jak jednomu pánovi, který se ten večer svlékal před šatnou, vypadly zpod klobouku černé vlasy. Bylo velké štěstí, že mladí šatnáři si muže dobře zapamatovali a dokázali jej popsat. Muž byl vyšší postavy, na sobě měl tmavé sako a na nose pravděpodobně brýle (ale možná také ne), jeho kravata byla spíše nenápadná.

Kdo tohoto člověka, majitele ztracené paruky, identifikuje, ať se laskavě přihlásí v redakci Větrníku. Pomůžete k dobré věci.

Mgr. Zojko Macháň

Sponzoři XXX. národní přehlídky venkovských divadelních souborů
Krakonošova divadelního podzimu

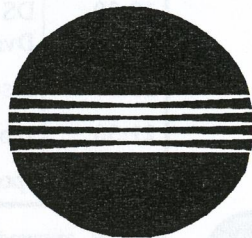
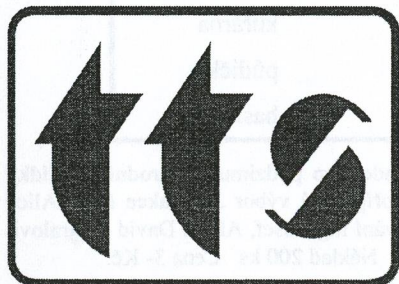

KOMERČNÍ
BANKA a.s.

ŽELEZÁŘSTVÍ *skoly*
domácí potřeby - elektro

PNPRESS a.s.

MINOLTA

Nemá být člověk jako strom? Růst v hlubokém zamýšlení, kořatět v přívalech bolesti, napínat síly jako větve do nejzazších možností, růst nad sebe, měnit se, krásnět – a pak dát všem kolem, co hledají a co jim prospívá: svěžest, stín, radost, plody? **Fr. Kožík**

Program na zítřek		
9:00	KPR	spořitelna
9:00	rozborový seminář	malý sál
9:00	DS Polná Ferda mravenec v cizích službách	velký sál
10:45	DS Polná Ferda mravenec v cizích službách	velký sál
11:00	přípravný výbor	
13:00	příjezd DS Křenovice	
13:00	Kurz režisérů SČDO	sokolovna
13:30	loučení s DS Radnice	malý sál
14:30	Větrovanka	před divadlem
14:30	vítání DS Křenovice	na MěÚ
15:00	vítání DS Křenovice	před divadlem
15:30	KPR	spořitelna
16:00	Vobskočák Valná hromada	malý sál
19:30	DS Libice n. Cid. Dva muži v šachu	velký sál
21:30	zasedání poroty	kužárna
21:30	zahájení KPR	půdička
22:30	společenský večer	hasičovna

MINOLTA

Větrník, zpravodaj XXX. Krakonošova divadelního podzimu – Národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Vydává přípravný výbor. Redakce Mgr. Alice Sládková, Mgr. Petr Pýcha, technické zpracování Ing. Josef, Aleš a David Hejralovi, fotografie Ivo Mičkal, video Standa Šmíd. Náklad 200 ks Cena 3- Kč.